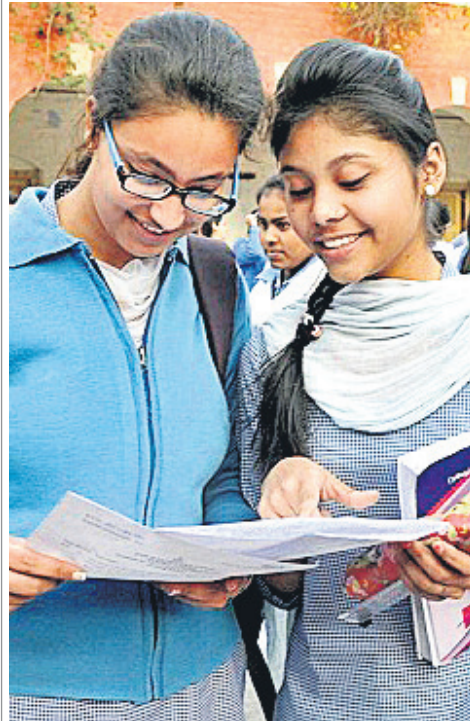

జూనియర్ ఇంటర్ సంస్కృతం మోడల్ పేపర్

- I. एकं श्लोकं पूर्यित्वा तस्य भावं लिखत ।** 1x6=6M
1. आरम्भगुर्वी खलसज्जनानाम् ॥
 2. दुर्जनः भयङ्करः ॥
- II. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त ।** 1x6=6M
1. स्वशिष्याणां लक्ष्यप्रहरणज्ञानं द्रोणः कथं परीक्षितवान् ?
 2. कृष्णबलरामयोः विद्याभ्यासं, ताभ्यां दत्तां गुरुदक्षिणां च वर्णयत ।
- III. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त ।** 1x6=6M
1. जीवहरः केन उपायेन राज्यमाधितस्यौ ? सोदाहरणम् उल्लिखत ।
 2. दशरथ श्रवणकुमारयोः वृत्तान्तं लिखत ।
- IV. चतुर्णां प्रश्नानां समाधानानि लिखत ।** 4x2=8M
1. राज्ञः सुकृतशर्मणः प्रासादः कैः अलङ्कृतः ?
 2. अब्दुलकलामः छात्राणां मनः विकासयितुं के कं अशिक्षयत् ?
 3. संजीवः कुत्र निवसति ? विद्यालयं च सः कथमागच्छति ?
 4. एकदा नीलाम्बा कां दृष्टवती ?
 5. हीरालालस्य माता कति रोटिकाः निर्मितवती ?
 6. बणिजः पत्नी का ? तयोः पुत्रस्य नाम किम् ?
 7. अब्दुल् कलामः कैः पुरस्कारैः सम्मानितः ?
 8. पेटिका कैः पूरिता आसीत् ?
- V. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत ।** 2x3=6M
1. निवृत्त्यमानो राज्याय नेच्छद्राज्यं महाबलः ।
 2. शिरः पश्यामि भासस्य न गात्रम् ।
 3. जलमाविश्य तं हत्वा नापश्यदुदरेऽर्भकम् ।
 4. ततो विहाय मां गत्वा वैकुण्ठं पृच्छतं युवाम् ।
- VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत ।** 2x3=6M
1. न कोऽप्यर्थो मत्तो विमुखो याति ।
 2. एषा वेद्येषु विद्याया मह्यं जीवितं व्यतरत् ।
 3. राजन् बुभुक्षा मामत्यन्तं पीडयति ।
 4. राजन् ! श्रवणोऽसि नाम्ना ।

- VII. द्वौ प्रश्नौ समाधत्त ।** 2x3=6M
1. जनस्थाने रामेण का विरूपिता अभवत् ?
 2. मौनं केषां कुत्र च विभूषणम् ?
 3. मनसः रसायनानि कानि ?
 4. कृष्णः सिन्धुं किमाह ?
- VIII. द्वौ प्रश्नौ समाधत्त ।** 2x3=6M
1. कीर्तिसेना कथं गृहे अवसत् ?
 2. मन्त्री नागार्जुनः कीदृशः ?
 3. जगदीशः कान् गृहीत्वा परिशीलयति स्म ?
 4. कः किमर्थम् अरण्यानीं समागच्छत् ?
- IX. एकेन पदेन समाधत्त ।** 5x1=5M
1. खलसज्जनानां मंत्री का इव भवति ?
 2. रामः कस्य शासनात् चित्रकूटे न्यवसत् ?
 3. सलिले अवगाढं द्रोणं कः जग्राह ?
 4. कृष्णबलरामौ गगात् किम् आदिष्टताम् ?
 5. सुरगायनी की ?
- X. एकेन पदेन समाधत्त ।** 5x1=5M
1. चिरायु भूपतेः मन्त्री कः ?
 2. धनपालितः कीर्तिसेनां कस्मिं ददौ ?
 3. पूर्णिमादिने का चरति ?
 4. विहगोत्तमः कः ?
 5. सरयुतीरवर्तनीम् अरण्यानीं कः जगाम ?
- XI. संवित्परीक्षा अधोनिर्दिष्ट कथां पठित्वा प्रश्नान् समाधत्त ।** 5x1=5M
- गोदावरीतीरे महान् बटवृक्षः आसीत् । तस्मिन् बहवः शुकाः नोडानि निर्माय वसन्ति स्म । एकदा महती वृष्टिः आसीत् । तदा केचन मर्कटाः आपादमस्तकं किलन्ताः तं वृक्षम् आश्रयन्त । तान् दृष्ट्वा जातायुकम्पाः शुकाः भोः वृष्णाकं मनुष्याणाम् इव पाणिपादम् अस्ति खलु । तत् किं वृषं

कुलायानं न निमाद्य । अस्मान् पश्यत । नोडवन्तः वयं वषासु आपि सुखेन जीवामः इति अवदन् । तत् श्रुत्वा मर्कटाः शुकाः आत्मनः उपहसन्ति इति अमन्यन्त । ततः क्रुद्धाः ते शुकानां कुलायानि सर्वाणि उच्छिद्य अयः पातयामासुः ।

नीतिः मूर्खाणां हितोपदेशः अपि प्रकोपाय भवति न तु शान्तये ।

1. बटवृक्षे शुकाः कथं वसन्ति स्म ?

2. मर्कटाः कथम्भूताः बटवृक्षम् आश्रयन्त ?
 3. मर्कटाः किमिति अमन्यन्त ?
 4. क्रुद्धाः मर्कटाः किम् अकुर्वन् ?
 5. अस्याः कथायाः का नीतिः ?
- XII. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं विधत्त ।** 4x2=8M
1. राजर्षिः
 2. शशाव
 3. ममैव
 4. गायकः
 5. नरेन्द्रः
 6. वागर्थाविव
 7. केऽपि
 8. स्वागतम्
- XIII. चत्वारि नामनिर्देशसहितं सन्धत्त ।** 4x2=8M
1. गज + आननः
 2. परम + ऐश्वर्यम्
 3. महा + उत्सवः
 4. परम + ईशः
 5. अनु + ईक्षणम्
 6. गुरो + ए
 7. वधू + ऊहः
 8. दिवा + ओकसः
- XIV. द्वयोः शब्दयोः अन्त - लिङ्ग - वचन - निर्देशसहितं रूपाणि लिखत ।** 2x4=8M
1. वारि
 2. कवि
 3. एतद् (स्त्रीलिङ्गः)
- XV. द्वयोः धात्वोः निर्दिष्टानि लकाररूपाणि लिखत ।** 2x3=6M
1. कथयति
 2. भवतु
 3. पठेत्
 4. वन्दते
- XVI. संस्कृतभाषया अनुवदत ।** 5x1=5M
1. Let the teacher be your God.
 2. Dharma protects when protected
 3. No Goddess other than mother.
 4. Student salutes teacher.
 5. Character is the ultimate ornament.

మృత్తికలు

- భూమి (Land): భూమి అత్యంత ముఖ్యమైన సహజ వనరుల్లో ఒకటి. ఇది భూ ఉపరితలంపై 30 శాతమే ఉంది.
 - భూమిని వ్యవసాయం, గనుల తవ్వకం, అడవుల పెంపకం, గృహ నిర్మాణం, రోడ్లు, పరిశ్రమల స్థాపన మొదలగు అనేక రకాల ప్రయోజనాల కోసం ఉపయోగిస్తారు. దీన్నే 'భూ వినియోగం' అంటారు.
 - భూ వినియోగం స్థలా కృత్రి, నేల, వాతావరణం, ఖనిజాలు, నీటి లభ్యత వంటి భౌతిక కారకాల ద్వారా నిర్ణయిస్తారు.
 - భూమిని దాని యాజమాన్యం ఆధారంగా ప్రైవేట్ భూమి, ప్రభుత్వ భూమి అని వర్గీకరిస్తారు. ప్రైవేట్ భూమి వ్యక్తుల యాజమాన్యంలో ఉంటుంది. ప్రభుత్వ భూమి ప్రజలందరి ఉమ్మడి అవసరాలకు ఉపయోగించేలా ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలో ఉంటుంది.
 - ప్రభుత్వ భూములను 'ఉమ్మడి వనరులు' అని కూడా అంటారు.
- మృత్తికలు :** భూమి ఉపరితలంపై కప్పటి ఉన్న సన్నటి మట్టిపొరను 'నేల' లేదా 'మృత్తిక' అంటారు.
- నేలలు సేంద్రియ పదార్థాలు, ఖనిజాలు, రూపాంతర శీలల వల్ల ఏర్పడతాయి. ఇది శిలా శైథిల్యం అనే ప్రక్రియ ద్వారా జరుగుతుంది.
 - శిలాశైథిల్యం: వాతావరణంలోని మార్పుల వల్ల, జంతువులు, మొక్కలు, మానవ చర్యల ఫలితంగా రాళ్లు బలహీనమై పగిలిపోయి మట్టిగా మారే ప్రక్రియను శిలాశైథిల్యం అంటారు.
 - మృత్తికలు ఏర్పడటానికి ప్రధాన కారణాలు: ప్రధానంగా మాతృ శిలల స్వభావం వాతావరణం నేలలు ఏర్పడటానికి కారణం. స్థలాకృతి, సేంద్రియ పదార్థం, నేల ఏర్పడటానికి పట్టిన సమయం అనేవి ఇతర కారణాలు.

సీనియర్ ఇంటర్ సంస్కృతం మోడల్ పేపర్

- I. एकस्य श्लोकस्य प्रतिपदार्थं भावं च लिखत ।** 1 x 6 = 6 M
1. वक्षुपा मनसा वाचा कर्मणा च चतुर्विधम् ।
प्रसादयति लोकं यत्नं लोकोऽनुप्रसीदति ॥
 - 2.
- II. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त (पद्यभागात्) ।** 1 x 6 = 6 M
1. देवगिरिनाथः महादेवः रुद्रमान्दया कथं पराजितः ?
 2. कुशस्य सरयुविहारं तस्मिन्दिने च विवृणुत ।
- III. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त (गद्यभागात्) ।** 1 x 6 = 6 M
1. सोमदत्तस्य पराक्रमं वर्णयत ।
 2. वेङ्कटरावस्य शैफल्यं विवृणुत ।
- IV. द्वयोः प्रश्नयोः समाधानानि लिखत (उपवाचकात्) ।** 2 x 4 = 8 M
1. कः तपोवनम् प्रविशति ।
 2. ब्रह्मचारी कुत्र उपवसति ? किमर्थम् ?
 3. अमात्यराक्षसः किं कृत्वा नगरदफ्तान्तः ?
 4. कश्यपेन किमिति निश्चितम् ?
- V. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत (पद्यभागात्) ।** 2 x 3 = 6 M
1. स तुल्यपुष्पाभरणो हि धीरः ।
 2. मधैव गोत्रे लिखितः कलङ्कः ।
 3. नृपाग्रणीं तं विरथं चकार ।
 4. सत्सङ्गिस्तु शीघ्रतः शीघ्रतः ।
- VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यां लिखत (गद्यभागात्) ।** 2 x 3 = 6 M
1. वृषं मम वयस्य इति निर्दिष्टमेतैः भटैः ।
 2. भवान् न मे रत्नसिंहः ।
 3. क्षणे क्षणे किल परीक्षीयते बालस्य दशा ।
 4. कथमसौ मां जिघांसुर्जातयः ।

- VII. द्वौ लघु प्रश्नौ समाधत्त (पद्यभागात्) ।** 2 x 3 = 6 M
1. के लोकहिते सदा सक्ताः भवन्ति ?
 2. नरेन्द्रः किमर्थं चमत्कारम् अगात् ?
 3. विष्णोः सङ्कल्पेन शक्त्या च किं किं भविष्यति ?
 4. कस्मिं दानं मोघं स्यात् ?
- VIII. द्वौ लघु प्रश्नौ समाधत्त (गद्यभागात्) ।** 2 x 3 = 6 M
1. निघातः कः ?
 2. केसरसिंहः कुत्र न्यवसत् ?
 3. कः पानीयं पातुं यमुनाकच्छम् अगच्छत् ?
 4. एकाकिन्यपि चिन्ता कथं खेलति स्म ?
- IX. सम्पूर्णेन वाक्येन समाधत्त (पद्यभागात्) ।** 5 x 1 = 5 M
1. रुद्रमां का सफलं चकार ?
 2. कुमुदतीपरिणयः केन विरचितः ?
 3. नृसिंहः हिरण्यकशिपुं केः ददार ?
 4. राज्ञे आहवमश्राय कः प्रसन्नः ?
 5. महात्मानः कां तृणाय मन्त्यन्ते ?
- X. सम्पूर्णेन वाक्येन समाधत्त (गद्यभागात्) ।** 5 x 1 = 5 M
1. सत्यकर्णः कः ?
 2. वेङ्कटरावस्य पितुः नाम किम् ?
 3. चिन्तादेवी केन पालिता आसीत् ?
 4. दिवाकरमित्रः कः ?
 5. लाटेश्वरः कः ?
- XI. अधोनिर्दिष्टयोः एकं पत्रं लिखत ।** 1 x 5 = 5 M
1. अवकाशप्रदानाय प्राचार्यं प्रति पत्रम् ।
 2. मातरं प्रति मित्रस्य गृहागमननिवेदनम् ।

- XII. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं विधत्त ।** 4 x 2 = 8 M
1. हरिश्शते
 2. अग्रीजयति
 3. अजन्तः
 4. जगन्नाथः
 5. शिवोऽहम्
 6. मनोरथः
 7. बालःकरोति
 8. सद्धर्मः
- XIII. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं सन्धत्त ।** 4 x 2 = 8 M
1. तत् + टीका
 2. चित् + मयम्
 3. नमः + ते
 4. धनुः + विद्या
 5. रामः + खादति
 6. अप् + जम्
 7. शरत् + चन्द्रः
 8. वाक् + मयम्
- XIV. द्वयोः शब्दयोः अन्त-लिङ्ग-वचनमात्रनिर्देशसहितं रूपाणि लिखत ।** 2 x 4 = 8 M
1. विद्मस्
 2. स्रक्
 3. कर्मन्
- XV. त्रयाणां समासनामनिर्देशसहितं विग्रहवाक्यानि लिखत ।** 3 x 2 = 6 M
1. प्रतिदिनम्
 2. विद्यानिपुणः
 3. पुरुषव्याघ्रः
 4. त्रिलोकी
 5. पितरी
 6. महाबलः
- XVI. अधोनिर्दिष्टपदानि शुद्धीकृत्य वाक्यानि लिखत ।** 5 x 1 = 5 M
1. वारिणि मलिनं प्रक्षालयति ।
 2. शौः वल्लान् पश्यन्ति ।
 3. वनं वायुप्रदूषणं परिहरति ।
 4. गुणितः लोकम् उपकरोति ।
 5. वृषं विदूषकं परिहसति ।

VEDANTHAM GODA DEVI

Senior Sanskrit Lecturer
DD colony, Sri Chaitanya
Junior College
Cell : 83094 41897